

แนวคำวินิจฉัยนำรู้

คำวินิจฉัย ที่ สค ๒๐๘/๒๕๕๓

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับภาพถ่ายใบหน้าบุคคล

ผู้อุทธรณ์ : ว่าที่ร้อยตรี ท.

หน่วยงานที่รับผิดชอบ : เทศบาลนครนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี

ผู้อุทธรณ์มีคำขอข้อมูลข่าวสารถึงสำนักทะเบียนท้องถิ่น เทศบาลนครนนทบุรี ขอสำเนาภาพถ่ายใบหน้าของนางสาว ป. เพื่อนำไปใช้ประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการจับกุมบุคคลดังกล่าว ตามหมายจับของศาลจังหวัดฉะบุรี

เทศบาลนครนนทบุรี ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอ โดยให้เหตุผลว่า ผู้อุทธรณ์ไม่ได้เป็นผู้มีส่วนได้เสียโดยตรง โดยได้พิจารณาตามแนวทางหนังสือสำนักงานอัยการสูงสุด ที่ อส ๐๐๑๓/๑๕๕๐๓ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๓๗

ข้อเท็จจริงสรุปได้ว่า ผู้อุทธรณ์ได้ยื่นคำร้องต่อเทศบาลนครนนทบุรีเพื่อขอสำเนาภาพถ่ายใบหน้าของนางสาว ป. เพื่อนำไปใช้สำหรับประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจทำการจับกุมบุคคลดังกล่าว ตามหมายจับของศาลจังหวัดฉะบุรี แต่เทศบาลนครนนทบุรีปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เนื่องจากเห็นว่าผู้อุทธรณ์ไม่ได้เป็นผู้มีส่วนได้เสียโดยตรง โดยได้พิจารณาตามแนวทางหนังสือสำนักงานอัยการสูงสุด ที่ อส ๐๐๑๓/๑๕๕๐๓ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๓๗ ประกอบกับข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์เป็นข้อมูลข่าวสารที่มีกฎหมายคุ้มครองมิให้เปิดเผย หรือข้อมูลข่าวสารที่มีผู้ให้มาโดยไม่ประสงค์ให้ทางราชการนำไปเปิดเผย ตามมาตรา ๑๕ (๖) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ แม้ว่าผู้เสียหายได้แต่งตั้งผู้อุทธรณ์เป็นทนายความก็เป็นเพียงตัวแทนของผู้แต่งทนายความในการว่าความหรือดำเนินกระบวนการพิจารณาในศาลเท่านั้น ผู้อุทธรณ์ไม่มีอำนาจหน้าที่จับกุมบุคคลตามหมายจับของศาลแต่อย่างใด หากแต่เป็นอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ซึ่งสามารถตรวจสอบข้อมูลและภาพถ่ายใบหน้าของบุคคลตามหมายจับจากฐานข้อมูลของกระทรวงมหาดไทยซึ่งเชื่อมโยงระบบกับสถานีตำรวจทั่วประเทศ

ส่วนผู้อุทธรณ์ชี้แจงว่า การติดตามจับกุมผู้ต้องหาหรือจำเลยที่มีหมายจับเพียงอย่างเดียวนั้นเป็นเรื่องยากมาก เพราะไม่ทราบว่าคุณสมบัติตามหมายจับนั้นหน้าตาเป็นอย่างไร อาจเป็นเหตุให้มีการจับกุมผิดตัว ทำให้ประชาชนที่ไม่เกี่ยวข้องได้รับความเดือดร้อนและเจ้าหน้าที่ผู้ทำการจับกุมอาจถูกดำเนินคดี ส่วนกรณีที่ว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถตรวจสอบภาพถ่ายใบหน้าจากระบบของสำนักงานทะเบียนราษฎรกลางได้นั้น ผู้อุทธรณ์เห็นว่าสถานีตำรวจต่างๆ จะมีเจ้าหน้าที่ตำรวจบางคนเท่านั้นที่มีรหัสผ่านเข้าไปตรวจสอบและพิมพ์ภาพบุคคลจากระบบดังกล่าวได้ ในขณะที่หมายจับที่ออกโดยศาลนั้นเป็นเรื่องสำคัญเร่งด่วน ควรที่จะให้ผู้ที่มีหมายจับ ผู้เสียหาย หรือโจทก์สามารถคัดถ่ายภาพถ่ายใบหน้าและข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลตามหมายจับ เพื่อช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ตำรวจในการติดตามจับกุมแจ้งเบาะแส ซึ่งทนายความก็ถือว่าเป็นผู้มีส่วนได้เสียโดยตรงและควรที่จะมีสิทธิดังกล่าวด้วย

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาแล้วเห็นว่า เฉพาะภาพถ่ายใบหน้าบุคคลเป็นข้อมูลที่ยืนยันหรือแสดงว่าบุคคลตามภาพถ่ายเป็นบุคคลเดียวกันกับผู้ที่มีชื่อในฐานทะเบียนราษฎร ไม่เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของบุคคล ไม่ถือว่าเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามนิยามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวจึงไม่อยู่ภายใต้บังคับของมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติฉบับเดียวกัน ประกอบกับข้อเท็จจริง

ในเรื่องนี้ ศาลยุติธรรมได้มีหมายจับโดยระบุชื่อและที่อยู่ของจำเลยด้วยแล้ว จึงควรที่จะปกป้องผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการกระทำผิดกฎหมาย และผู้อุทธรณ์ก็เป็นผู้ได้รับมอบอำนาจจากผู้เสียหายให้เป็นทนายความในการดำเนินคดีความ จึงถือได้ว่าผู้อุทธรณ์เป็นผู้มีส่วนได้เสียโดยตรงและควรที่จะได้รับทราบข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์เพื่อใช้ปกป้องประโยชน์ได้เสียของตัวเอง สำหรับข้อเท็จจริงที่ปรากฏตามแนวทางหนังสือสำนักงานอัยการสูงสุด ที่ อส ๐๐๑๗/๑๕๕๐๓ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๓๗ ที่เทศบาลนครนนทบุรีกล่าวอ้างเป็นเหตุในการปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ผู้อุทธรณ์นั้น เป็นกรณีและผู้ขอข้อมูลข่าวสารยังไม่ได้ฟ้องคดีต่อศาลยุติธรรม แต่ต้องการข้อมูลข่าวสารเพื่อใช้เป็นหลักฐานในการฟ้องคดีต่อศาล ส่วนกรณีนี้ศาลยุติธรรมได้มีคำพิพากษาลงโทษจำคุกจำเลยแล้ว ผู้อุทธรณ์จึงต้องการข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเพื่อบังคับคดีให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาลยุติธรรม ดังนั้น ข้อเท็จจริงที่เทศบาลนครนนทบุรีกล่าวอ้างจึงแตกต่างจากข้อเท็จจริงในกรณีนี้ อีกทั้งการเปิดเผยเฉพาะภาพถ่ายใบหน้าพร้อมระบุแต่เพียงชื่อของนางสาว ป. โดยไม่แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูลทะเบียนราษฎรอื่นๆ นั้น ไม่เป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร ตามนัยมาตรา ๑๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงเห็นสมควรเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ผู้อุทธรณ์ คณะกรรมการวินิจฉัยฯ จึงมีคำวินิจฉัยให้เทศบาลนครนนทบุรีเปิดเผยเฉพาะภาพถ่ายใบหน้าของนางสาว ป. แก่ผู้อุทธรณ์